МАСА-
11030-02

мастер академске студије архитектуре

назив предмета	напуштени простори у савременом граду: отворени јавни простори			година	прва
усмерење	сви модули			семестар	1
изборна група	изборни предмет 1 – архитектура			статус	изборни
наставник	др Ана Никезић, доцент	бр. каб.	346а	ЕСПБ	2
E-mail контакт	ana.nikezic@gmail.com				
учесници у настави	др Драгана Васиљевић-Томић, ван.проф.			часови активне наставе	
				предавања	
				вежбе	
сарадници				др. облици	
				сам.истр.рад	
				остали часови	
координатор СЦ	мр Бисерка Митровић, доцент				
пожељне квалификације за пријем студената					

садржај предмета

циљ:

Разумевање сложености феномена напуштених простора у граду, те испитивање потенцијала њихове трансформације. Напуштени простори посматрају се са урбанистичког, архитектонског, културно-историјског и друштвено-економског становишта, а потенцијал њихове трансформације кроз оквир савремене свакодневице.

Ове године тематски оквир је ЕКО ПЛАТФОРМА, посматрана као урбани генератор напуштених простора града. Просторни оквир овогодишњег задатка је РАТНО ОСТРВО.

теоријска и практична настава:

Испитује се однос идентитета оживљеног простора и наслеђеног контекста, његов карактер и критички потенцијал. Дискутује се о атрактивности, приступачности, отворености и начину оживљавања простора кроз поштовање свих аспеката наслеђа.

Предавања се одвијају кроз активну дискусију у оквиру које се на основу једночасовне експликације теме и читања одабраног текста, о истим дискутује, дебатује и расправља. Дискусије су груписане према јединицама, хронолошки се надовезују према унапред утврђеном распореду.

Препознавање, систематизација, критичка концептуализација трансформације изабраног МИКРОамбијента користећи „place-based“ метод учења. Студенти до концепцијске поставке просторне интервенције долазе кроз самостално истраживање или у пару, а кроз критичку анализу задатог просторног и тематског оквира.

метод извођења наставе:

комбиновани метод, активна дискусија, критичко мишљење, израда пројекта

основна литература:

1 Никезић, А. ед (2013) Предео игре - Кошутњак, УБАФ, Бгд.
2 Васиљевић Томић, Д. (2007) Култура боје у граду: идентитет и трансформација, УБАФ, Бгд.
3 Pallasmaa, J. (1996) The Eyes of the Skin: Architecture and the senses. NY: John Wiley & Sons.
4 Argan, Đ. (1989) Arhitektura i kultura. Split: Logos
5 Van der Laan, D.H., Nature and Architecture. Brill academic Publishers: Leiden, pp. 1-11, 1983.
6 Corbin I.C., ”Vacancy and the Landscape: Cultural Context and Design Response.” Landscape Journal, 22(1), pp. 12-24, 2003.
7 Soria Lopez, F.J. (2006) Architecture and nature at the end of 20th century: towards a dialogical approach for sustainable design in architecture”. WIT Transactions on Built Environment 86, pp. 23

ИСХОДИ

1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКАТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.

Студент ће имати способност да:

☐ 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
☐ 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
☐ 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.

2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.

Студент ће имати знање о:

☐ 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
☐ 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
☐ 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.

3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.

Студент ће имати знање о:

☐ 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
☐ 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
■ 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.

4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.

Студент ће имати знање о:

☐ 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
■ 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
☐ 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.

5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКАТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКАТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.

Студент ће имати разумевање о:

■ 1. потребама и тежњама корисника објеката;
■ 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
■ 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.

6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКАТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.

Студент ће имати разумевање о:

☐ 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
☐ 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
■ 3. могућем утицају пројеката за изградњу на постојеће и будуће заједнице.

7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.

■ Студент ће имати разумевање о:

☐ 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
☐ 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.

8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРКСЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.

Студент ће имати разумевање о:

☐ 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
☐ 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и
☐ грађевинским техникама;
3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.

9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЋЕНОСТИ.

Студент ће имати знање о:

☐ 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
☐ 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
☐ 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСКИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.
Студент ће имати вештине да:

- [ ] 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- [ ] 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- [ ] 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.
Студент ће имати знање о:

- [ ] 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- [ ] 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисини у уговорним и организационим структурама;
- [ ] 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надолазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	40	завршни испит	60
активност током наставе	10	концепт и интерпретација	30
колоквијум 1	15	целовитост (елаборат)	20
колоквијум 2	15	усмена одбрана	10

термински план

недеља	*датум*	*опис тематских јединица*
1		Упознавање + посета локацији
2		Учити од природе, др Ана Никезић
3		Еколошка промишљања и заштита животне средине, Ивана Јелић
4		Култура једнакости у граду, др Драгана Васиљевић
5		Хетеротопија, др Ана Никезић (Foucault, M. (1986). "Of the other spaces". Diacritics, 16 (1), 22-27.)
6		Terrain Vague, др Ана Никезић (De Sola-Morales, I. (1995). "Terrain Vague". In: C. Davidson (ed.) Anyplace. MIT Press, 118-123.)
7		КОЛОКВИЈУМ 1 - ТЕМАТСКИ ОКВИР И МИКРОЛОКАЦИЈА
8		Феномен боје у архитектури, др Драгана Васиљевић
9		Отворени јавни простори, др Драгана Васиљевић
10		Разрада теме
11		Просторна инсталација, др Марија Јосифовски
12		Концепт интервенције
13		КОЛОКВИЈУМ 2 - ПРЕДЛОГ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ
14		Разрада интервенције
15		Разрада интервенције